

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Chodzież, 16 luty 2018

Stowarzyszenie Dolina Noteci

ul. Sienkiewicza 2

64-800 Chodzież

Ewaluacja i monitoring

Pracownik wykonujący analizę- Tatiana Kucik

Stowarzyszenie przyjmując w LSR procedury dotyczące ewaluacji i monitoringu zakłada, iż służyć będą one przede wszystkim doskonaleniu podejmowanych działań, zarówno w zakresie wdrażania LSR jak i funkcjonowania LGD. Ponadto ewaluacja przyczyni się do oceny systemu zarządzania LGD i wdrażania LSR, sposobu wydatkowania środków oraz jakości pomocy udzielanej beneficjentom i uczestnikom projektów. określić efekty realizacji LSR oraz wpływ na osiągnięcie celów ,poprawić jakość, skuteczność i efektywność wdrażania LSR , lepiej odpowiadać na potrzeby (zarówno aktualnych, jak i przyszłych) grup docelowych, w tym grup defaworyzowanych .Monitoring jest prowadzony na bieżąco co oznacza, że dokumenty go dotyczące powinny zostać oceniane w czasie teraźniejszym , czyli kiedy wpłyną do Biura bądź zostaną utworzone .Monitoring zaś przyczyni się do bieżącej weryfikacji stopnia osiągniętych wskaźników, budżetu, działań.

Przebieg konkursów

Konkursy na nabór wniosków są przeprowadzane według wcześniej ustalonego harmonogramu i tak w 2016 został przeprowadzony nabór w dniach od dnia 25 listopada 2016 r. do dnia 8 grudnia 2016 r dla różnych zakresów tematycznych: Budowa lub przebudowa ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej, lub kulturalnej, . Rozwój infrastruktury społeczno-kulturalnej i rekreacyjno-sportowej, . Podjęcie działalności gospodarczej, Rozwijanie działalności gospodarczej. Zarząd i pracownicy, uznali, iż w związku dużymi opóźnieniami w realizacji projektów w perspektywie 2017-2013 trzeba koniecznie już w

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

pierwszym naborze uruchomić jak największą ilość środków dla beneficjentów, co też miało miejsce. Pracownicy biura Stowarzyszenia „Dolina Noteci” zapewnili bezpłatną pomoc doradczą w przygotowaniu wniosków, jednakże za prawidłowe sporządzenie wniosku odpowiadali wnioskodawcy. Realizowane Cele Ogólne: 1. Rozszerzenie zrównoważonej działalności społecznej ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju turystyki i ochrony zasobów. 2. Poprawa sytuacji na lokalnym rynku pracy. 3. Poprawa sytuacji na lokalnym rynku pracy. 4. Poprawienie jakości życia i stwarzanie warunków do dalszego harmonijnego rozwoju lokalnej społeczności; Cele Szczegółowe: 1. Rozwój infrastruktury turystycznej. 2. Tworzenie i rozwój przedsiębiorczości. 3. Tworzenie i rozwój przedsiębiorczości. 4. Rozwój infrastruktury społeczno-kulturalnej i rekreacyjno-sportowej oraz Przedsięwzięcia: 1. Budowa lub przebudowa obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej. 2. Tworzenie nowych miejsc pracy. 3. Tworzenie nowych miejsc pracy. 4. Budowa lub przebudowa obiektów infrastruktury społeczno-kulturalnej i rekreacyjno-sportowej. Każdy z przypisanych wskaźników został określony co do planowanych do osiągnięcia wartości docelowych dla omawianego naboru.

Kolejny nabór odbył się w dniach od 27 grudnia 2016 r. do dnia 9 stycznia 2017 i dotyczył zakresu tematycznego: Promocja turystyczna obszaru; realizowany cel ogólny: 1. Rozszerzenie zrównoważonej działalności społecznej ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju turystyki i ochrony zasobów; cel szczegółowy: Promocja turystyczna obszaru oraz przedsięwzięcie: Publikacje dotyczące obszaru LGD. Każdy z przypisanych wskaźników został określony co do planowanych do osiągnięcia wartości docelowych dla omawianego naboru.

Drugi nabór grantowy rozpoczął się od 27 grudnia 2016 r. do dnia 9 stycznia 2017 i dotyczył zakresu tematycznego: . Promocja turystyczna obszaru; realizował cel ogólny: Rozszerzenie zrównoważonej działalności społecznej ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju turystyki i ochrony zasobów; cel szczegółowy: Promocja turystyczna obszaru i Przedsięwzięcie: Organizacja operacji turystycznych.

Trzeci nabór grantowy rozpoczął się od 27 grudnia 2016 r. do dnia 9 stycznia 2017 i dotyczył zakresu tematycznego: Rozwój infrastruktury tury-

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

stycznej; realizował cel ogólny: Rozszerzenie zrównoważonej działalności społecznej ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju turystyki i ochrony zasobów, Cel Szczegółowy: Rozwój infrastruktury turystycznej oraz Przedsięwzięcie: Budowa lub przebudowa obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej.

Wszystkie dokumenty niezbędne do udzielenia wsparcia, a w szczególności: LSR, formularz wniosku o powierzenie grantu, wniosku o rozliczenie grantu, wzór umowy o powierzenie grantu, a także wzór sprawozdania z realizacji zadania, kryteria wyboru operacji oraz zasady przyznawania punktów za spełnienie danego kryterium są dostępne były na stronie Stowarzyszenia. Stowarzyszenie „Dolina Noteci” zapewniało bezpłatną pomoc doradczą w przygotowaniu wniosku, jednakże za prawidłowe sporządzenie wniosku odpowiadali wnioskodawca.

kompletne dokumentacje zostały wraz z wnioskami dostarczone do UMWW w prawidłowych terminach.

Funkcjonowanie Organów LGD

Pracownicy prowadzą archiwum Stowarzyszenia przechowując wszystkie niezbędne dokumenty w tym sprawozdania, raporty, opinie i inne dokumenty sporządzane i dostarczane przez Organy LGD. Zarówno Rada, Komisja jak i Zarząd stara wywiązywać się z postanowień Statutu i obowiązujących je regulaminów, jednakże bywają sytuacje, które nie zawsze są do przewidzenia dlatego potrzebne są nieustające zmiany, które powinny doprowadzić do wejścia Strategii i innych dokumentów jej towarzyszących na drogę, która pozwoli zrealizować wszystkie powzięte w 2015 roku cele i zamierzenia lokalnej społeczności co do proponowanych projektów.

Komunikacja

Pracownicy biura starają się aby Plan komunikacji był realizowany zgodnie z harmonogramem. oczywiście i ten dokument ewaluuje, gdyż jak cała strategia wymaga zmian i dostosowań do sytuacji zastanej lub propozycji zmiany na lepsze. Dobrane środki są jak najbardziej trafne, gdyż spełniają swoje zadanie patrząc po ilości zakontraktowanych w urzędzie środków przez beneficjentów. Niestety ocena od początku 2017 roku bardzo zwolni-

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

ła, obserwujemy dużą różnicę w obsłudze beneficjentów z pierwszego naboru a z naboru PG, który został dostarczony w 2017r. jesteśmy skłonni powiedzieć, że docieramy do bardzo wielu grup społecznych szczegółowa analiza znajduje się w analizach planu komunikacji.

Budżet LGD

Budżetem zarządza Zarząd i WZC, biuro przygotowuje ankiety monitorujące i wnioski o płatność. Niestety w tym rozdaniu środków 2014-2020 dyspozycje do wypłaty diametralnie się zmieniły i są uzależnione od środków wypłaconych beneficjentom LGD. Dlatego pracownicy Biura oprócz monitorowania beneficjentów muszą sprawdzać i być w stałym kontakcie z pracownikami UMWW zajmującymi się monitoringiem aby sprawdzać wszelkie przekazane płatności do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Zważając na dużą ilość obowiązków przypadających na jednego pracownika zasadnym było wprowadzenie nowego stanowiska dla pracownika biurowego. Szczególnie podczas naboru, kiedy jest zwiększona ilość pracy i dużo wprowadzania danych.

Budżet LGD- grupy defaworyzowane

Zgodnie z przyjętymi kryteriami wyboru, dodatkowo punktowe są osoby z grup defaworyzowanych, które wskazane zostały podczas konsultacji społecznych. Osoby ze wszystkich grup złożyły wnioski jest to bardzo dobrze widoczne dla tworzenia miejsc pracy przy podejmowaniu działalności gospodarczych. W związku z rozbieżnościami w sprawozdaniu dotyczącym LSR trzeba podkreślić, że nasza strategia jako grupę defaworyzowaną wskazuje osoby młode, które różnią się w sprawozdaniu o jeden rok i powinno się ustalić z Samorządem Województwa jak można zaradzić w tej kwestii, aby wskaźniki ogólnopolskie można było sumować bez zastrzeżeń.

Budżet LGD-rozwoj turystyki i rekreacji

Działanie, które realizuje omawiany cel to głównie projekty infrastrukturalne zarówno podejmowane przez Gminy ale także przez stowarzyszenia i inwestorów prywatnych, którzy chcą się rozwijać w turystyce i rekreacji lub próbować jako nowa dodatkową dziedzinę zarobkowania.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Budżet LGD-utworzenie nowych miejsc pracy

Działanie jest realizowane w stu procentach w celu- Poprawa sytuacji na lokalnym rynku pracy, gdyż przewidujemy z działań projektowych przynajmniej 50 nowych etatów, a już dziś wiemy, że o ile nasi beneficjenci z powodzeniem rozliczą wnioski o płatność tych etatów powinno być więcej, gdyż deklarując na kartach oceny własnej większa ilość niż minimalna jest to zapis, który przenoszony jest bezpośrednio do umowy z beneficjentem. Zapisy takie chronią strategię, i jej możliwości realizacyjne, jest to nowy zapis, który już się bardzo sprawdził i zapobiega całkowitym zmianom ocenianych przez Radę wniosków, a co za tym idzie zgodnie z wyborem realizuje określone dla działania wskaźniki produktu.

Budżet LGD- aktywizacja

Zgodnie z zatwierdzonymi przez urząd harmonogramami, LGD już tak aktywnie jak kiedyś nie animuje jest to związane z brakiem anonimowości Lokalnej Grupy Działania, oczywiście w każdej społeczności znajduje się osoby, które nigdy o stowarzyszeniu nie słyszały, jednak osoby zainteresowane znajdują nas same i często przychodzą po różne porady szczególnie w kontekście swoich wniosków. Pracownicy organizują, szkolenia, warsztaty, konferencje, wystawiają się na imprezach plenerowych, prowadzą bezpłatne doradztwo, przygotowują artykuły do prasy, na stronę i na facebooka Stowarzyszenia.

Budżet LGD-stopień realizacji wskaźniki, cele

W dniu dzisiejszym pomimo już wielu naborów i wielu zakontraktowanych a nawet wypłaconych środków nie ma zbyt wielu beneficjentów, którzy mogą się pochwalić otrzymaniem ostatniej transzy wypłaconych środków finansowych. Wpływa to bezpośrednio na stowarzyszenie, gdyż czas rozpatrywania się diametralnie wydłuża ze względu na olbrzymie ilości wniosków, które ktoś musi obsłużyć. Póki co nie wiemy, czy są jakieś przesłanki do tego aby można było przyspieszyć rozliczenie wniosków.

Informowanie o LSR

Jak już pisałam we wcześniejszym punkcie społeczność lokalna jest o wszelkich działaniach informowana na bieżąco, co pozwala w każdym wy-

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

darzeniu uczestniczyć zainteresowanej grupie ludzi. Obserwujemy duże zainteresowanie naszymi działaniami zwłaszcza przed naborem wniosków. Staramy się o informować, również przeprowadzając rozmowy telefoniczne, które na pewno tworzą lepszy klimat do rozmowy o wniosku niż szkolenie na którym jest dużo ludzi a beneficjent chciałby indywidualnej porady.

Kryteria oceny

Konsultacje społeczne są formą jakościową i jako takie są wykorzystywane do bardzo dużych zmian, póki co Zarząd nie stwierdził takowych, większość to wezwania samorządu lub dostosowania do wytycznych lub po prostu próby ulepszenia strategii i procedur . Rozesłane były do beneficjentów ankiety, w których stowarzyszenie oceniono dobrze. Natomiast opinie organów LGD również są pozytywne.

Zmiany treści LSR

Strategia to dokument , który wciąż się zmienia, jednak wiele zapisów pozostało niezmienionych z grudnia 2015, co świadczy, o pierwotnych prawidłowych zapisach realizacyjnych. O ilości zmian świadczą pisma przewodnie do składanych wniosków o zmianę strategii, dlatego w tym miejscu nie będą powielać tych samych dokumentów.

Harmonogram rzeczowo-finansowy

Dokument, który naszym zdaniem nie powinien się zmieniać, gdyż zaplanowane środki w zupełności powinny starczyć na wszystkie zaplanowane działania zarówno w kosztach bieżących jaki i aktywizacji do końca wdrażania PROW 2014-2020. Rekomenduje zmianę w ewaluacji co do tego powyższego punktu, jak również innych gdyż wystarczającym byłby zapis ocena roczna.